

Türkiye ile İran arasındaki hudud hattının tashihine müteallik anlaşmanın tasdikına dair kanun

(Resmî Gazete ile neşir ve ilâm : 27/I/1938 - Sayı : 3819)

No.
3332

Kabul tarihi
17 - I - 1938

BİRİNCİ MADDE — Türkiye Cümhuriyeti ile İran Devleti Şehinşahisi arasında 27 Mayıs 1937 tarihinde Tahranda imza edilen hudud hattının tashihine dair anlaşma kabul ve tasdik edilmiştir.

İKİNCİ MADDE — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

22 kânunusani 1938

**TÜRKİYE İLE İRAN ARASINDAKİ HUDUD HATTININ TASHİHİNE
MÜTEALLİK ANLAŞMA**

Türkiye ile İran arasındaki hudud hattının tesbitine müteallik olarak 23 ikinci kânun 1932 tarihinde Tahranda imza edilen itilâfnamede tesbit olunduğu ve hile ifade ve beyan edilen hudud hattının Mazbişo Paki ve Eli mahallerinin kâin bulunduğu mntakaya müteallik kısmında mezkûr hattın tersiminde kullanılan haritaya ademi tetabukundan mütevellid hatayı tashih etmek üzere:

Türkiyenin Tahran Büyük Elçisi Ekselâns Enis Akaygen,

ve

İran Hariciye Nazırı Ekselâns Enayetollah Samiy,

Bu hususta usulüne muvafık bulunan salâhiyetnameleri haiz olarak aşağıdaki ahkâmı kararlaştırmışlardır:

Madde — 1

23 ikinci kânun 1932 tarihli hudud itilâfnamesinin 1 nci maddesinin aşağıdaki ahkâmı muhtevî 8 nci fıkrası:

«Hudud hattı 2869 rakımlı Kotoul dağından başlar ve sırtın hattı balâsından Cenubu şarkiye doğru teveccüh ile cenuba doğru 1800 metre irtifada imtidad eden sırtı İrana bırakarak Bacirgenin şarkında Baradost nehri üzerinde 1600 metrede kâin bir noktaya vâsıl olur.

«Yani hudud hattı dereden geçer». Oradan hat Cenubu şarkiye doğru gider ve Cxlvii ve Cxlvi sınırlardan geçer, sonra tepeden 450 metre mesafede kâin Ekmalouk ırmağına kadar şark, şarki cenubiye doğru döner. Nihayet 2300 rakımının cenubunda 800 metre irtifaa kadar Ekmalouk deresini akış istikametine makûsen çıkar. Oradan hat 2530 rakımına kadar sırtın hattı balâsını takip eder. Sonra İrana kalan Alosanın garbında 1500 metre irtifada bulunan bir noktaya kadar 2500 metrelik bir saha üzerinde cenubu garbî istikametinde sırtın hattı balâsını takip eder. Hat, oradan takriben 2500 metre mesafede bulunan bu sırtın dirseğine kadar cenup istikametinde sırtı takip eder. Nihayet daima sırtları takip ederek Aldar dağına kadar şarka doğru teveccüh eder.

Sonra Berdereche çay ile Pakiden gelen çayın birleştikleri mahallin şimalinde 2400 metrede bulunan zirveye kadar sırtlardan cenubu şarkıye doğru döner. Oradan hat mezkûr birleşme noktasına kadar cenuba doğru iner. Sonra Berdereche çayın talveğini bu çayın Garachine dağımın 1000 metre garbindan inen sel ile birleştiği yere kadar takip eder. Hat bu selin Talveğini 1600 metrelik mesafede cenuba doğru takip eder, sonra Garachine dağımın garp zirvesine kadar cenubu şarkıye doğru teveccüh eden sırt üzerine tırmanır. Eli ve Paki mahalleri Türkiyeye Mazbişo mahalli İrana kalır.»

Şu şekilde tadil edilmiştir:

«Hudud hattı 2869 rakımlı Kotoul dağından başlar ve Bacirgenin şarkında Baradost ırmağı üzerinde 1600 metrede kâin bir noktaya kadar cenubu şarkıye doğru sırttan geçen hattı balayı takiben teveccüh edib cenuba doğru 1890 irtifaında imtidad eden sırtı İrana bırakır (yani hudud hattı dereden geçer). Oradan hat cenubu şarkıye doğru gider ve CXLVII ve CXLVIII sınır taşlarının bulunduğu tepeden geçer, sonra tepeden 450 metrede kâin Ekmalouk ırmağına kadar şark - cenub - şarka doğru teveccüh eder. Nihayet 2300 rakımının cenubunda 800 metrede kâin yüksekliğe kadar Ekmalouk deresini akış istikametine doğru çıkar. Oradan 2530 rakımına kadar sırtın hattı balâsını takip eder; sonra İrana kalan Alosanın garbinde 1500 metrede kâin bir noktaya kadar 2500 metrelik bir saha üzerinde cenubu garbî istikametine sırtın hattı balâsını takip eder. Hat oradan takriben 2500 metre mesafede bulunan bu sırtın dirseğine kadar sırtı cenub istikametine takip ederek Alader dağa kadar şarka doğru teveccüh eder. Sonra 476 numaralı sınır taşının vaz edilmiş olduğu 2800 rakımlı Tepei Hochapın zirvesine kadar sırtlardan cenubu şarkıye doğru iner ve Tepei Hochaptan Mazbişonun şimali şarkisinde takriben 500 metrede kâin ve her iki tarafça imzalanan merbut kroki üzerinde gösterilen (- Tı) noktasında mülâki olacağı Pakiden gelen ırmağa kadar hattı müstakim halinde iner ve bu noktadan mezkûr ırmağın talveğini bu ırmağın Berdereche çay ile birleştiği mahalle kadar takip eder, sonra hat Garachine dağımın 1000 metre garbinde inen sel ile Berdereche çayın birleştiği mahalle kadar bu ırmağın talveğini takip eder. Hat 1600 metrelik mesafede cenuba doğru bu selin talveğini takip eder, sonra Garachine dağımın garp zirvesine kadar cenubu şarkıye doğru teveccüh eden sırtta tırmanır. Eli ve Paki Türkiyeye ve Mazbişo mevkiinin Pakiden gelen ırmağın şarkında kalan kısmı İrana kalır. »

Türkiye ile İran arasındaki hudud hattının tesbitine müteallik olarak 23 ikinci kânun 1932 tarihinde Tahranda imza edilen itilâfnamenin cüzü mütemmimini teşkil eden işbu anlaşma tasdik edilecek ve tasdiknameler mümkün mertebe süratle Tahranda teati edilecektir.

İşbu anlaşma tasdiknamelerin teatisini müteakib derhal meriyete girecektir.

Tasdiken lilmekal yukarıda anılan murahhaslar işbu anlaşmayı imza etmişlerdir.

Tahranda 27 mayıs 1937 tarihinde iki nüsha olarak tanzim edilmiştir.

M. E. Akaygen

Samiy

Cumhuriyet Reisliğine yazılan tezkerenin tarih ve numarası	:	18 - I - 1938 ve 1/928
Bu kanunun neşir ve ilânının Başvekilliğe bildirildiğine dair Cumhuriyet Reisliğinden gelen tezkerenin tarih ve numarası	:	22 - I - 1938 ve 4/73
Bu kanunun müzakerelerini gösteren zabıtların cild ve sayfa numaraları	:	Cild Sayfa 21 131 22 83,118,119,159:162